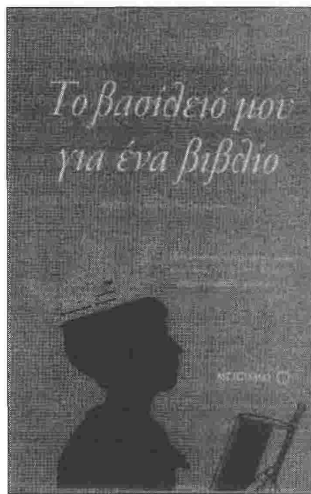

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ Ηβραδωνή

Ο εβδομαδιαίος σελιδοδείκτης

Στο μυθιστόρημα του Άλαν Μπέ-νεντ: «Το βασίλειό μου για ένα βιβλίο» (Μεταίχιμο), η βασί-λισσα της Αγγλίας (πλούσια σε σύμβολα και υλικά αγαθά, φτωχή όμως σε πνεύμα) εισέρχεται στην κινητή βιβλιοθήκη του Δήμου Γουέστμινστερ. Εκεί κάνει γνωριμίες. Ρωτάει έναν νεαρό (υψηλότες των μαγειριών της) να της προτείνει κάτι να διαβάσει. «Τι αρέσει στη Μεγαλειότητά σας;» ρωτάει εκείνος, ως εάν να επρόκειτο για μι-πυρέκι στη σάγαρα ή ακόμη ένα τσιγκέτι. Η βασίλισσα δεν ήξερε από πνευματικά «φαγητά». Εξάλλου αυτή ήταν άνθρωπος της δράσης, της *vita activa*. Τελικά, επιλέγει στην τύχη το βιβλίο ενός μη δημοφιλούς συγγραφέα, δηλαδή δύ-σκολου. Για την ακρίβεια «το μυθιστό-ρημα της Άιβι Κόμπτον-Μπένεντ ήθελε γερό διάβασμα». Η βασίλισσα επιστρέ-φει το βιβλίο στην κινητή-δανειστική βι-βλιοθήκη λέγοντας πως ήταν βαρετό, α-λλά ότι το διάβασε ολόκληρο γιατί «δι-απαιδαγωγηθήκαμε... ό,τι είναι στο πιά-το μας να το τελειώνουμε!» Εκεί ξανα-βλέπει τον νεαρό υπάλληλο των μαγει-ριών να κοιτάζει κάτι πίνακες του Ντέι-

Όταν η «ροζ» λογοτεχνία επιβάλλεται κατά κράτος

Ο Γιώργος Χ. Παπασωτηρίου επιλέγει το βιβλίο της εβδομάδας

βιντ Χόκνι. «Αυτός εδώ είναι σκέτη μου-τζούρα» του λέει. «Αυτό ήταν το σάλ της εποχής» απαντά ο νεαρός. Άρα, το νέο διάγραμμα είναι πως το έργο πρέπει να εντάσσεται στα ιστορικά και πολιτιομ-κά συμφραζόμενα της εποχής του.

Η βασίλισσα πάλι δεν ήξερε τι βιβλίο να διαλέξει. Προτι-μούσε να μην ξαναμπει στον κόπο του διαβάσματος αν ήταν να διαβάσει κάτι τόσο βαρετό όπως το προηγούμενο. Το μάτι της πέφτει σε μια επανέκδοση του βιβλίου της Νάνσι Μίτφορντ (ροζ λογοτεχνία) «Αναζητώ-ντας την αγάπη». Η βασίλισσα ήξερε κα-λά το σόι της Μίτφορντ, αφού μία από τις αδελφές της ήταν κυρία των τιμών, μία άλλη είχε μια περιπετειώδη με τον Χίτλερ, ενώ μια άλλη ήταν κομμουνί-στρια! Νέο διάγραμμα: Η είσοδος στη λο-γοτεχνία μπορεί να γίνει και μέσω της γνωριμίας του συγγραφέα στο επίπεδο των κουτσομπολιών.

Αλλά εδώ έχουμε να κάνουμε με τη σπουδαιότητα της επι-λογής βιβλίου για τον αρχά-ριο αναγνώστη. Ένας Χένρι

Τζέιμς, ένας Προυστ, ή ένας Τζόυς στην αρχή -τότε που υπάρχει άγνοια των πολι-τισμικών κωδίκων- θα προκαλέσει την άτακτη φυγή του αναγνώστη.

Στη βασίλισσα άρεσε η Μίτφορντ και ζήτησε από τον Νόρμαν (τον νεαρό που γνώρισε στη βι-βλιοθήκη και που αναβάρθρωσε σε σύμβουλό της επί αναγνωστικών θε-μάτων) «σιδηήποτε άλλο που κατά τη γνώμη του θα μπορούσε να της αρέσει». Ο Νόρμαν ανησυχεί. Γιατί το διάβασμα, συγκεκριμένα το γούστο, είναι και υπο-κειμενική υπόθεση. Σ' αυτόν φρε' ειπείν άρεσαν οι συγγραφείς που ήταν γκέι. Έκρινε συνεπώς ένα βιβλίο με κριτή-ριο το φύλο του συγγραφέα (το ίδιο κά-νουν και οι φεμινίστριες και γενικώς κά-θε λογής φονταμενταλιστές, δηλαδή αυ-τοί που αγάνουν το μερικό σε άξονα του κόσμου). Μέχρι τότε ο Νόρμαν διάλεγε βιβλία για τον εαυτό του. Άλλο λοιπόν είναι να διαλέγεις ένα βιβλίο για τον εαυτό σου και άλλο για κάποιον άλλο. Τελικά επιλέγει το μυθιστόρημα της Άκερλι «Η σκυλίτσα μου ή Τουλίπα», γνωστού του ενδιαφέροντος της βασι-λισσας για τα σκυλιά. Άρα (άλλο δι-δάγμα) μπορούμε να εστιάσουμε στα εν-διαφέροντα και τις ανάγκες του ανα-γνώστη (σημειωτέον ότι και το βιβλίο

αυτό ανήκει στην γκέι λογοτεχνία). Συ-νεχίζουμε το βιβλίο πάλι της Μίτφορντ (δοκιμασμένη συνταγή) «Ο Έρωτας σε ψυχρό κλίμα»! Τώρα η αναγνώστρια-βασίλισσα δημιουργεί λίστα με «ενδια-φέροντα βιβλία» (όπως οι λέσχες ανά-γνωσης) και διαπιστώνει ότι «το ένα βι-βλίο οδηγεί στο άλλο». Όσο για τον Νόρμαν, γίνεται ο σύμβουλος-ανάγνω-σης (όπως ένας βιβλιοπώλης) που προ-τείνει βιβλία ανάλογα με την εξέλιξη του αναγνώστη. Από ένα σημείο όμως και μετά η αναγνώστρια αυτονομείται. Μπορεί να διαβάσει ό,τι θέλει, έχει απο-κτήσει τα κλειδιά των κωδίκων. Μάλι-στα, κρίνει ότι ο σύμβουλος την καθο-δηγεί με βάση το δικό του γούστο, όταν της προτείνει τον Ζενέ. Με άλλα λόγια, αποκτά δικό της αναγνωστικό γούστο και θέλει να αυτονομηθεί. Τώρα διαβά-ζει Μπαλζάκ, Τουργκένιεφ, Κόνραντ (βιβλία που κάποτε ήταν «τέρα ινκόγι-να» τώρα διαβάζονται με μοδαδική από-λαυση). Όμως η βασίλισσα δεν πολυ-καταλαβαίνει την Τζέιν Όστιν, αφού οι περιγραφόμενες κοινωνικές διακρίσεις δεν της γίνονται αντιληπτές. Το χάσμα που χωρίζει τη βασίλισσα από τους «κά-τω» υπηκόους της είναι τέτοιο που οι κοινωνικές διαφορές δεν φαίνονται, εί-ναι αόρατες. Να, λοιπόν, η ΙΔΕΟ-ΛΟΓΙΑ ως κώδικας αποκρυπτογράφη-σης του κειμένου. Αλλά αντί ο Μπένεντ να εστιάσει στο θέμα της ιδεολογίας, επανέρχεται στο ερώτημα: Τι είναι το βιβλίο; Για να περνάμε την ώρα μας; (Σκεδάννυμι - διασκέδαση - σκόρπι-σμα). Όχι. Είναι «για να γνωρίζουμε άλλες ζωές. Άλλους κόσμους». Τι ζωές; Τι ανθρώπους; Ανθρώπους σαν κι εμάς; Εδώ τίθεται το θέμα της ετερότητας, της ξενότητας και συνεπώς της ιδεολογίας. «Το ερώτημα που πρέπει να θέσουμε, σημειώνει ο Έντουαρντ Σάιντ, είναι για-τί τόσο λίγοι "μεγάλοι" μυθιστοριογρά-φοι αντιμετωπίζουν ευθέως τα μεγαλύ-τερα κοινωνικά και οικονομικά εξωτε-ρικά γεγονότα της ύπαρξής τους -την αποικιοκρατία και τον ιμπεριαλισμό- και γιατί, επίσης, οι κριτικοί του μυθι-στορήματος συνεχίζουν να υπολήπτο-νται αυτή την αξιολογική σιωπή».

Την άποψη αυτή του Σάιντ έχουν υποθετήσει πρόσφατα κάποιου- από τους μεγάλους «μυθιστο-ριογράφους» όπως ο μακαρί-

της Μέηλερ, ο Ροθ κ.ά. Όλοι μαζί μέ-μφονται τους «ειδημόνες» και την «ειδη-μοσύνη» που έχει καταστεί μία υπηρε-σία πολυύμενη στην κεντρική εξουσία της κοινωνίας και γι' αυτό συνιστά την «προδοσία των διανοουμένων» (*trahison des clercs* - Ζυλιέν Μπεντά) που στηρί-ζεται στη «μη παρέμβαση». «Λέμε στους φοιτητές μας», επισημαί-νει ο Σάιντ, «ότι υπερασπιζόμαστε την κλασική παιδεία, τις αρετές μας φιλε-λεύθερης εκπαίδευσης και τις πολιτι-μες απολαύσεις της λογοτεχνίας ακόμη και όταν παραμένουμε αδρανείς (ίσως και ανίκανοι) σε ό,τι αφορά τον ιστορι-κό και κοινωνικό κόσμο (...) οι ανθρω-πιστές και οι διανοούμενοι αποδέχονται την ιδέα ότι κάποιος μπορεί να διαβάσει υψηλή λογοτεχνία και ταυτόχρονα να σκοτώνει και να σκρωτηριάζει, επειδή ο πολιτιστικός κόσμος χρησιμεύει γι' αυ-τό το είδος μεταμφίσεως...».

Σήμερα, λέει ο Σάιντ, τόσο η ευ-ρωπαϊκή όσο και η αμερικανι-κή κριτική και λογοτεχνική θε-ωρία αποδέχονται ανοιχτά την «αρχή της μη παρέμβασης». Η κειμενικότητα έγινε το υποκατάστα-το της ιστορίας καθώς υπάρχει και ταυτό-χρονα δεν υπάρχει σε κάποιο συγκεκρι-μένο τόπο και χρόνο. Γενικά, «Η λογοτεχνική κριτική στην αμερικανική πανεπιστημιακή κοινότη-τα απομονώνει ως επί το πλείστον την κειμενικότητα από τις καταστάσεις, τα γεγονότα, τις σωματικές αισθήσεις που την ανέδειξαν και την έκαναν κατανοη-τή ως αποτέλεσμα της ανθρώπινης ερ-γασίας».

Η καθαρή κειμενικότητα και η μη πα-ρεμβατική κριτική συμπάει με την πε-ρίοδο του ρεπγκανισμού και εξελίχθη-κε σε μία επιτηδευμένη ειδική γλώσσα της οποίας η πολυπλοκότητα συσκοπεί την κοινωνική πραγματικότητα.

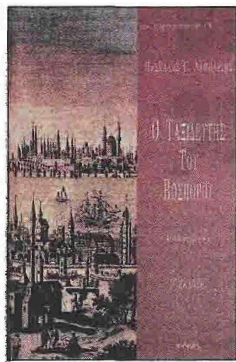
Συνεπώς, ένας θετικός προσα-νατολισμός πέρα από την κα-ταγγελία των «καλογραμμέ-νων» αλλά ανούσιων μυθιστο-ρημάτων, είναι να αναζητούμε συνε-χώς και να προτείνουμε εκείνες τις εναλλακτικές λύσεις που θα αντιστέ-κονται στην κυρίαρχη κουλτούρα, δη-μιουργώντας τις συνθήκες μιας αντι-κουλτούρας.

Είδος: Εφημερίδα / Κύρια
Ημερομηνία: Σάββατο, 19-12-2009
Σελίδα: 19,20,21,22 (2 από 4)
Μέγεθος: 3573 cm²
Μέση κυκλοφορία: 2040
Επικοινωνία εντύπου: (210) 2113.600-29

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

«Ο ΤΑΞΙΔΕΥΤΗΣ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ» ΤΟΥ ΠΑΣΧΑΛΗ ΛΑΜΠΑΡΔΗ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Ταξιδευτής του Βοσπόρου μιλά τη γλώσσα των σημαδιών. Ο ήρωάς του, ο Άγγελος Κομηνός, ακολουθεί τα σημάδια της ζωής, για να κατακτήσει τα όνειρά του. Μεγαλωμένος μπροστά στον Βόσπορο, αποτυπώνεται από ναυρίς μέσα του το κυνήγι της ομορφιάς. Στις

φλέβες του ρέει το μεράκι του Έλληνα Οδυσσέα. Εμβληματική η πορεία του όσο και τραγική, με όλο τον πλούτο της γνώσης, του έρωτα και της θυσίας. Θ' αγαπηθεί και θ' αγαπήσει: θα ζήσει και θα ζωγραφίσει τις ομορφίες και τα μυστήρια της ανθρώπινης ύπαρξης. Στα έργα του απεικονίζει τα μηνύματα του κόσμου: γίνεται πόλος έλξης και θαυμασμού.

Είναι ένας άποτος «σταλμένος» της ζωής και ένας μεγάλος εκφραστής της ελευθερίας.

Εκ γενετής ανταμώνεται με τον θάνατο, γι' αυτό και τον αφήφά σε όλο το διάβα του. Περιπλανήθηκε για ατέλειωτα χρόνια σε Ανατολή και Δύση. Φτάνει μέχρι εκεί όπου είχε διαδοθεί από παλιά ο ελληνικός πολιτισμός, ακολουθώντας τότε τα χνάρια του Μεγάλου Αλεξάνδρου, τότε των Προφητών, τότε της Αναγέννησης προσπαθώντας να οβήσει την ατελείωτη δίψα του να ταξιδέψει και να βιώσει από κοντά την ποιητικότητα αυτού του κόσμου.

Ο Ομέρ Ντενίς, ένας άνθρωπος της τουρκικής διανοήσης και ζητητής της αλήθειας και του σεβασμού, αφηγείται την ιστορία του Άγγελου. Οι δυο τους γίνονται και εκφραστές των δύο λαών, κοιβαλώντας επάνω τους όλες τις αντιθέσεις τους αλλά και τις αντιθέσεις του εαυτού τους.

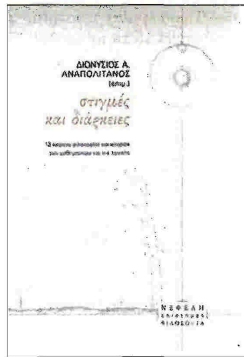
«ΣΤΙΓΜΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΕΣ» ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Α. ΑΝΑΠΟΛΙΤΑΝΟΥ

Η παρούσα συλλογή περιλαμβάνει δεκατρία κείμενα φιλοσοφίας και ιστορίας των μαθηματικών και της λογικής, που καλύπτουν μια ευρύτατη περιοχή, τόσο θεματικά όσο και χρονικά. Τα κείμενα φιλοσοφίας αφορούν στη φύση των μαθηματικών αντικειμένων και στο πληροφορικό περιεχόμενο των μαθηματικών

Προθήκες

Παρουσίαση: Ειρήνη Μπέλλα

αληθειών (Δ. Αναπολιτάνος), στα ενορατικά μαθηματικά του L.E.J. Brouwer και στη λογική τους (Γ. Βαφειάδου και J. Rand Moschovakis), στη χρήση της θεωρίας αναδρομικών συναρτήσεων στη θεωρία προσδιορισμού αναφοράς (Ε. Καλυβιανιάκη και Γ.Ν. Μοσχοβάκης), στην ανθυφαιρετική φύση της γεωμετρίας και της φιλοσοφίας των Πυθαγορείων (Σ. Νεγρεπόντης), στην αναποτελεσματικότητα των μαθηματικών όταν εφαρμόζονται στην καθημερινή ζωή (Α. Τζουβάρας), στο πρόγραμμα των «ανάστροφων μαθηματικών» του H. Friedman (Κ. Χατζηκυριάκου) και στις αφαιρετικές αρχές του G. Frege σε σχέση με ένα

δύλημα του P. Benacerraf (Δ. Χριστοπούλου).

Τα ιστορικά θέματα που θίγονται είναι: ένα επιχειρήμα του Σέξτου Εμπειρικού που αφορά στην έννοια του «απειράκις άπειρον» (Α. Δέμης), το σύστημα συλλογιστικών «τρόπων» που ανέπτυξε ο Αριστοτέλης (Κ. Δημητριάδου), η ύπαρξη «Στοιχείων» μαθηματικών πριν από τον Ευκλείδη (Β. Καροσιμάνης), η ταύτιση τυπικών αποδείξεων και προγραμμάτων μέσω του «ισομορφισμού Curry-Howard» (Γ. Κολέτσος), το νόημα του όρου «δεδομένο» κατά τον Μαρίνο τον Φιλόσοφο (Φ. Φουναράκης) και, τέλος, μια νέα ανάγνωση της Εισαγωγής του έργου «Αριθμητικά» του Διόφαντου (Γ. Χριστιανίδης και Δ. Διαλέτης).

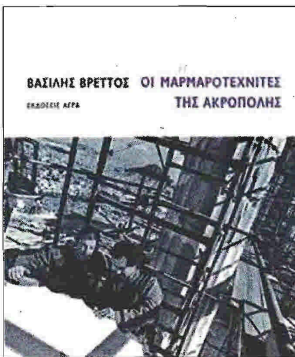
«ΟΙ ΜΑΡΜΑΡΟΤΕΧΝΙΤΕΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ» ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΒΡΕΤΤΟΥ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ

Λεύκωμα με 130 μαυράσπρες φωτογραφίες και εισαγωγικά κείμενα του Μ. Κορρέ, της Μαρίας Ιωαννίδου και της Λουίζας Καραπιδάκη. Το περιεχόμενο των φωτογραφιών του Βασίλη Βρεττού διαθέτει ικανό πλούτο: άλλοτε μια συναρπαστική έκφραση προσώπου, άλλοτε μια σπάνια σύνθεση στάσης ή κίνησης σωμάτων, εδώ μια

έξοχη τεχνική λεπτομέρεια, εκεί μια τολμηρή προσπάθεια, συχνά μια αίσθηση της συναδελφικής διάθεσης δύο ή περισσότερων συνεργαζόμενων τεχνιτών, όχι σπάνια περισσότερα από αυτά μαζί, εν ολίγοις καθέτι από τη δράση αυτών των αφοσιωμένων στο έργο τους ανθρώπων.

«Στην αναζήτηση των τόσο συναρπαστικών σκηνών της ζωής τεχνιτών ο Βρεττός δεν δίστασε να αναρριχηθεί στα υψηλότερα ικωμάματα, ή να εκτεθεί στις όχι πάντοτε εύκολες φυσικές συνθήκες κάτω από τις οποίες εκτελούνται όλες αυτές οι εργασίες» σημειώνει ο Μ. Κορρές.

Πρόκειται για μια ουσιαστική καταγραφή, ιδιαίτερης σημασίας, γιατί η οπτική γωνία του φωτογράφου επικεντρώνεται στην ανθρώπινη εργασία, χωρίς όμως να απομονώνει το έργο από τη σημασιολογική του διάσταση, που συνδέεται με την αποκατάσταση ενός ανυπέροβλητου μνημείου. «Έτσι, ενώ αποτυπώνεται

κάθε φορά και μια διαφορετική στιγμή στην εξελικτική πορεία της αποκατάστασης και επικρατεί σε πρώτο πλάνο έναντι το ίδιο του μνημείου, ο φωτογραφικός φακός πέτυχε να συλλάβει παράλληλα και την "ιερή ατμόσφαιρα" της στιγμής, την αφοσίωση και τη δεξιοτεχνία των εργαζομένων αλλά και το κυρίαρχο συναίσθημα, το δέος και την αγωνία τους κατά την πορεία των εργασιών», αναφέρει η Λουίζα Καραπιδάκη, ιστορικός τέχνης, αρχαιολόγος.

«ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΣΤΟ ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ» ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΑΞΕΛΟΥ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ

Στην εποχή μας «κυριαρχεί, και πρόκειται να κυριαρχήσει και στο μέλλον, αυτό που ονομάζουμε τεχνική – η οποία προηγείται και έπεται αυτής που αδέξια ονομάζουμε τεχνολογία. Η τεχνική και η τεχνολογία δεσπόζουν

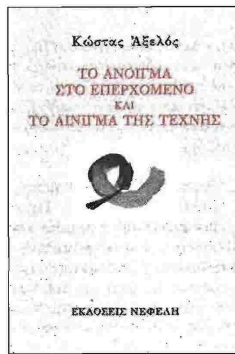
γενικώς και ειδικώς. Πραγματοποιούν αρχέγονους μύθους. Γι' αυτό η εποχή μας – που δεν μας ανήκει – είναι κατ' εξοχήν μυθοτεχνολογική. Αυτό δεν την εμποδίζει να στέκεται ανίκανη μπροστά σ' αυτό που επίσης κυριαχεί: το κενό». Με τα λόγια αυτά, ο φιλόσοφος Κώστας Αξελός δίνει το στίγμα των καιρών και θέτει το ερώτημα των επερχόμενων και της στάσης που καλούνται να κρατήσουν οι σημερινοί άνθρωποι απέναντί του, διαθέσιμοι στο άνοιγμά του, στο πλαίσιο των παραγωγικών μεταμορφώσεων και των καταστροφών που διατρέχουν το πλανώμενο άστρο μας.

Το Άνοιγμα στο επερχόμενο (που αποτελεί το πρώτο μέρος του παρόντος βιβλίου) είναι το κείμενο της ομιλίας που εκφωνήθηκε τον Μάρτιο 2009 στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, κατά την τελετή αναγόρευσης του Κώστα Αξελού σε επίτιμο διδάκτορα.

Το Αίνιγμα της τέχνης (δευτερό μέρος του βιβλίου) αποτελεί κείμενο ομιλίας που εκφωνήθηκε τον Απρίλιο 2007 στο ΤΕΙ Λαμίας και τον Μάρτιο 2009 στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, υπό την αιγίδα του Γαλλικού Ινστιτούτου Θεσσαλονίκης και του ΑΠΘ.

Για τον Κώστα Αξελό, η λέξη και η έννοια τέχνη παραμένουν προβληματικές.

Τα έργα της δεν είναι φυσικό προϊόν, αλλά ανθρώπινο ποιητικό έργο, που παράγει επίσης και καταναλώνει το τίποτα. Στο εξαιρετικά διεισδυτικό αυτό κείμενο, αντιμετωπίζονται οι διάφορες προσεγγίσεις της τέχνης στη διαδρομή

του χρόνου, αλλά και το μέγα πρόβλημα της μορφής και του περιεχομένου της. Εδώ το αίνιγμα γίνεται άνοιγμα, ένα άνοιγμα που ζητάει από τον άνθρωπο να ξεπεράσει το δικό του κλείσιμο, γνωρίζοντας επίσης ότι το άνοιγμα αυτό είναι μετέωρο και «η ερημνεία της τέχνης δεν τελειώνει ποτέ»: ούτε και στην εποχή μας που δεσπόζουσα δύναμη είναι η τεχνική, η οποία «όλα τα αναμοχλεύει και για την οποία το Εν-Παν παραμένει ανυπολόγιστο».

Τα πάθη μιας βασανισμένης καρδιάς

Γράφει η Ιωάννα Κολοβού
e-mail:yo-ko@otenet.gr

OSCAR WILDE –
«ΕΙΜΑΙ Ο ΕΡΩΤΑΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΟΛΜΑ
ΝΑ ΠΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ»
ΤΗΣ ΣΑΣΣΑΣ ΠΟΥΛΚΟΥ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Μια κατάδυση στα βάθη μιας διαταραγμένης ψυχής, μιας εγκλωβισμένης στα πάθη και για τα πάθη καρδιάς. Η Σάσσα Πούλκου στο βιβλίο της ανατέμνει τον σπουδαίο

αυτό και υπερταλαντούχο συγγραφέα, τον απελευσι-
σ μ έ ν ο και καταπιεσμένο από την ομοφυλοφιλία του άνδρα. Ο Όσκαρ Ουάιλντ και το βιβλίο του «Το πορτοφόλι του Ντόριαν Γκρέι» «έσκασε» σαν βόμβα στη μέση της βικτωριανής εποχής μολύνοντας με τα κομμάτια της την πορταμανική ηθική και κάνοντας τον εισαγγελέα που τον δίαιζε να

αναρωτηθεί: «Μα ποια είναι η αγάπη που δεν τολμά να πει το όνομά της;». Η συγγραφέας τολμά να πει τα πράγματα με τ' όνομά τους. Χωρίς περιττούς πλατειασμούς και υπερβολικούς χαρακτηρισμούς βαδίζει στα χνάρια της βασανισμένης ζωής του ήρωα χωρίς ούτε στιγμή να τον εξιδανικεύει. Περιγράφει, σχολιάζει, και αφήνει το συμπέρασμα στον αναγνώστη. Ένα βιβλίο που είναι απόλυτα χρήσιμο στους μελετητές του Όσκαρ Ουάιλντ αλλά και σε όποιον θέλει να μάθει κάτι περισσότερο γι' αυτόν. Εκδόσεις βιβλίων, δημόσιες προλήψεις, δίκες, φυλακές, ανομολόγητοι ή ομολογημένοι έρωτες, ερωτικές απορρίψεις εξευτελισμοί, αυτοτιμωρία σωματική και ψυχική κατάρρευση. Και όλα αυτά στην καρδιά μιας κοινωνίας φρενιά υποκριτικής, που επιμένει πως μπορεί να κρύβεται πίσω από το δάκτυλό της και που τιμωρεί με ιδι-

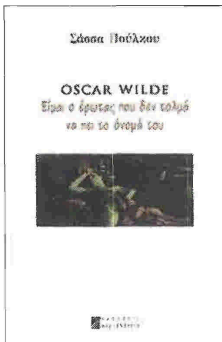

αίτερη σκληρότητα κάθε «παρέκκλιση». Ο Όσκαρ Ουάιλντ έζησε σε δύσκολους καιρούς. Αλλά μήπως αυτοί οι δύσκολοι καιροί ήταν που βοήθησαν να γεννηθούν τα αριστουργήματα που άφησε παρακαταθήκη στην παγκόσμια ιστορία της λογοτεχνίας; Η Σάσσα Πούλκου ασχολείται και με αυτό το ερώτημα. «Η ομοφυλοφιλία όμως απαγορεύεται να περιφραχτεί ελεύθερα στα σαλόνια των ευπόλητων κυριών. Είναι φοβισμένη, τρομοκρατημένη, βασανισμένη φριχτά κάτω από τα σφιχτά κολάρα, τις στενές επωμίδες, τα σταυρωτά κομψωμένα σακάκια και τα καλογυαλισμένα παπούτσια τους. Η ομοφυλοφιλική αγάπη είναι καταπιεσμένη, εγκλωβισμένη στα σώματα, δειλή, τρομαγμένη και άποληη να βγει στο φως της ημέρας. Γι' αυτό οι νύχτες στους κακόφημους δρόμους για να ανταμώσει το χαμένο της

πρόσωπο. Ο Ρόμπερτ, άλλοτε εραστής του Ουάιλντ, εγκαταλείμμενος ύστερα στην απόρριψή του, διαισθάνεται πως έρχεται ο αντικαταστάτης στην καρδιά και το προσκεφάλι του ποιητή, αλλά δεν μπορεί να κάνει κάτι γι' αυτό. Εξακολουθεί να τον θαυμάζει, αλλά συγχρόνως ζηλεύει τους έρωτές του που διαδέχονται ο ένας τον άλλον όπως τα οράματα του ομοιασμένου Μπλέιρη». Η επεξεργασία της εικόνας του εξωφύλλου είναι του Σπύρου Ευάγγελου Αρμένη.

Βιογραφικό

Η Σάσσα Αλεξάνδρα Γεωργία Πούλκου γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Σπούδασε Νομικά και Φιλοσοφία στο Παν/μιο Αθηνών και Θέατρο στη Δραματική Σχολή του Ωδείου Αθηνών. Πήρε PhD στο Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο από το Παν/μιο της Μασσαλίας (Universiti de Provence), στη Γαλλία. Έχει βραβευθεί στην ποίηση και στη συγγραφή θεατρικού έργου. Έγραψε κριτικές θεάτρου στον ημερήσιο Τύπο. Μετέφρασε από τη γαλλική γλώσσα το μυθιστόρημα του βραβευμένου με Goncourt συγγραφέα Yann Moix, Anissa Corto, με τον ελληνικό τίτλο «Λιποτάτης του έρωτα», για τις Εκδόσεις Εμπειρία Εκδοτική. Το 1998 εξέδωσε το δοκίμιο «Το κράτος είναι μέσα μου», που αφορά στην πνευματική δημιουργία, με πρόλογο του Βασίλη Αλεξάκη, στις Εκδόσεις Συλλογές Αγγ. Βουρνά. Το 2005 εξέδωσε το μυθιστορηματικό δοκίμιο «Bryan Ferry... Oh My Love...», στην Ελλάδα (Συλλογές), στην Αμερική και την Αγγλία (Wasteland Press). Το 2006 εκδίδει το «Bryan Ferry, The Blue Avalon Affairs», στην Αμερική και την Αγγλία (Wasteland Press).

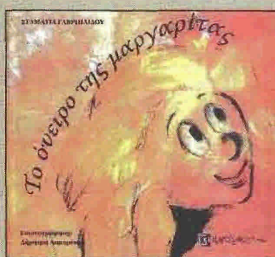

«Το πορτοφόλι του Ντόριαν Γκρέι» «έσκασε» σαν βόμβα στη μέση της βικτωριανής εποχής μολύνοντας με τα κομμάτια της την πορταμανική ηθική και κάνοντας τον εισαγγελέα που τον δίαιζε να

Παιδικά παραμύθια

«ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ»
ΤΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΑΣ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΔΗΜΗΤΡΑ ΛΑΜΠΡΕΤΣΑ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε.

Με κεντρική ιδέα ποτέ να μη χάνουμε την πίστη μας στη ζωή, το παραμύθι αυτό μιλάει για το όνειρο της μικρής μαργαρίτας. Που ονειρεύεται όπως όλοι. Όμως, αν και το όνειρό της φαίνεται αρχικά ακατόρθωτο, στο τέλος πραγματοποιείται. Αρα μπορούμε και πρέπει πάντα να ελπίζουμε. Η μαργαρίτα συμβολίζει το μικρό παιδί που μεγαλώνοντας θέλει ν' ανοίξει τα φτερά του και να πετάξει: είναι η τάση του ανθρώπου προς τη γνώση. Το πουλάκι συμβολίζει τον δάσκαλο που ακολουθεί στη ζωή το παιδί μετά την οικογένεια. Η μαργαρίτα είναι επιπλέον σύμβολο ομορφιάς. Την ανακαλύπτει ένα μικρό παιδί, το οποίο, παρόλο που ζει σ' ένα αλλοτριωμένο περιβάλλον (την πόλη), ερχόμενο στη φύση αποδεικνύεται αγνό και άσπιλο ακόμη. Στρέφει το βλέμμα του προς την αληθινή ομορφιά και κερδίζει έτσι την αληθινή γνώση, την ψυχική και την πνευματική του ανάπτυξη.

«ΤΟ ΤΖΙΤΖΙΚΟΠΑΝΤΡΕΜΑ»
ΤΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΑΣ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΔΗΜΗΤΡΑ ΛΑΜΠΡΕΤΣΑ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε.

Μέσα από αυτό το παραμύθι τα μικρά παιδιά μαθαίνουν ότι το δάσος, πέρα από τη σκιά του και τη δροσιά που χαρίζει, φιλοξενεί στην αγκαλιά του κι έναν «μικρό, μεγάλο κόσμο», άγνωστο στους περισσότερους ανθρώπους της πόλης, παιδιά και ενήλικες. Όταν λοιπόν χάνονται τα δάση, χάνεται κι αυτός ο όμορφος και θαυμαστός κόσμος. Προκύπτουν πολλά θέματα που μπορούν να συζητηθούν μεταξύ των παιδιών και των ενηλίκων μετά το άκουσμα της παιδικής αυτής ιστορίας, όπως είναι ο ρόλος της μονιμικής και του τραγουδιού στη ζωή, η έννοια αρσενικού και θηλυκού –θεμελιώδης νόμος για την ύπαρξη της ζωής–, όνειρα που φαίνονται απραγματοποίητα και πώς μπορούν να πραγματοποιηθούν, η σημασία της συνεργασίας, η χαρά να συμμετέχεις στην ευτυχία των άλλων και πολλά ακόμη. Όμως, το κυριότερο μήνυμα που αντλείται από αυτή την ιστορία είναι ότι ο άνθρωπος είναι φτιαγμένος να περπατά τόσο τα όρθια όσο και τ' άσχημα. Η επιλογή ανήκει στον ίδιο τον άνθρωπο.

«ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΑ» ΤΟΥ ΒΑΛΕΡΙΟ ΜΑΞΙΜΟ ΜΑΝΦΡΕΝΤΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΠΙΟΣ

Ρώμη, αρχές Μαρτίου του έτους 44 π.Χ. Ο Γάιος Ιούλιος Καίσαρας, ο στρατηγός που υπέταξε ολόκληρο τον κόσμο, είναι ένας άνδρας πενήντα έξι χρόνων, επιφανειακά μόνο στο άνθος της πνευματικής και σωματικής του ρώμης. Στην πραγματικότητα είναι κουρασμένος και άρρωστος, ένα αγόρι που βασανίζεται από εφιάλτες. Η αποστολή την οποία έχει αναλάβει - να κλείσει την περίοδο των εμφυλίων πολέμων και να σώσει το ρωμαϊκό πολιτισμό - κινδυνεύει να αποτύχει λόγω των συνωμοσιών που εξυφανόταν γύρω του από εκείνους οι οποίοι τον θεωρούν έναν τύραννο που έβαλε τέλος στις ελευθερίες και στα ιδανικά της Δημοκρατίας. Ο Καίσαρας δεν είναι σε θέση να αντιδράσει ούτε να σηκώσει το βάρος των ευθυνών του και βριόκει καταφύγιο στην προετοιμασία ενός καινούριου πολέμου, αυτή τη φορά ενάντια στους Πάρθους. Όμως, η συνωμοσία εξελίσσεται αμείλικτη και τίποτα δεν θα μπορέσει να τον σώσει. Ούτε οι ηρωικές προσπάθειες του πιστού του Πόπλιου Σέξτιου, ο οποίος διασχίζει την Ιταλία σε μια απελπισμένη προσπάθεια να προλάβει το μοιραίο, ούτε η φροντίδα της πιστής του συζύγου Καλπουρίας ούτε η αφοσίωση της παλιάς του ερωμένης Σεβιλίας και του γιατρού του Αντίσιου. Οι οιωνοί θα επαληθευτούν και μετά τις Ειδούς του Μαρτίου ο κόσμος θ' αλλάξει για πάντα. Από τον μετρο του ιστορικού μυθιστορήματος και της περιπέτειας.

«Ο ΑΝΤΡΑΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΟΥΣΑΝ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ» ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Οκτώβριος, μήνας των χρυσανθέμων, της συννεφιάς, των πρώτων βροχών, της

Βιβλιοπαρουσίαση

Επιμέλεια: Ειρήνη Μπέλλα

μελαγχολίας, των παρελάσεων, της νοσταλγίας για το καλοκαίρι που σκοτώθηκε. Σ' ένα κροαζιερόπλοιο που ταξιδεύει στη Μαύρη Θάλασσα, ο ήρωας, ο δημοσιογράφος Τηλέμαχος Λεοντάρης, συναντά μια συγγραφέα αισθηματικών βιβλίων. Το ειδύλλιο που πλέκεται συνεχίζεται στην Αθήνα, είναι δε άκρως ευοίωνο, αφού ενδέχεται να γράφουν από κοινού ένα βιβλίο για τον λόρδο Βύρωνα. Ξαφνικά, μετά το θάνατο μιας νεαρής γυναίκας σε αθηναϊκό ξενοδοχείο, τα πάντα ανατρέπονται, καθώς εισχωρούν στη ζωή τους μια κορασίδα που θυμίζει τη Λολίτα του Ναμπόκοφ, ένας μελισοκόμος, ένας απαιτημένος σύζυγος, ένας χημιαστής, μια όμορφη Ουκρανή κι ένας περιέργος συμπατριώτης της. Το βιβλίο πραγματεύεται την ιστορία ενός εγκλήματος και των συνεπειών του πάνω σε ορισμένους ανθρώπους, οι οποίοι ερωτεύονται, ονειρεύονται, πάσχουν, σαρκάζουν και αυτοσαρκάζονται· ενίοτε όμως ζηλεύουν, προδίδουν και προδίδονται, φτάνοντας στα όρια της παραφροσύνης. Σε αυτό το μυθιστόρημα, του οποίου μερικά κεφάλαια έχουν χαρακτήρα δοκιμίου, άντρες και γυναίκες επιδίδονται στην τέχνη του έρωτα και του ευ ζην, ενώ μερικοί ασκούνται και στην περιπέτεια της γραφής.

«ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ» ΤΟΥ ΚΑΡΛΟΣ ΡΟΥΙΘ ΘΑΦΟΝ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΠΙΟΣ

Στην καρδιά της Βαρκελώνης, σ' ένα εγκαταλεημένο μέγαρο, ένας νεαρός άντρας, ο Νταβίδ Μαρτίν, βγάζει τα προς το ζην γράφοντας ερωτικά

μυθιστορήματα τρώμου με ψευδώνυμο. Στιγματισμένος από τα δύσκολα παιδικά του χρόνια και βασανισμένος από έναν ανέφικτο έρωτα, έχει βρει καταφύγιο στον κόσμο των βιβλίων και περνάει τις νύχτες του επινοώντας μαρκόμ ιστορίες για τον υπόκοσμο της πόλης. Μια μέρα, τα βήματά του τον οδηγούν σ' ένα μυστικό κλειδωμένο δωμάτιο, όπου ανακαλύπτει φωτογραφίες και γράμματα που μιλάνε για τον μυστηριώδη θάνατο του προηγούμενου ιδιοκτήτη του σπιτιού. Ο Νταβίδ αποφασίζει να εξιχνιάσει την υπόθεση που εμποτίζει σιγά σιγά το είναι του σαν αργό δηλητήριο. Η παράλληλη πρόταση ενός Γάλλου εκδότη να γράψει ένα βιβλίο που όμοιο του δεν έχει υπάρξει ποτέ, με αντάλλαγμα μια περιουσία και κάτι παραπάνω, θα περιπλέξει ακόμη περισσότερο τα πράγματα. Σύντομα ο Νταβίδ θα συνειδητοποιήσει ότι περιβάλλεται από σκιές που απειλούν την ίδια του τη ζωή. Ο μάγος της ισπανικής λογοτεχνίας μάς μεταφέρει και πάλι στο Κοιμητήριο των Λησμονημένων Βιβλίων, σε μια περιπέτεια έρωτα και μυστηρίου, με φόντο την ατμοσφαιρική αλλά και σκοτεινή Βαρκελώνη. Μεταφρασμένο σε 38 γλώσσες, 3.350.000 αντίτυπα παγκοσμίως.

«ΟΣΟ ΘΑ ΖΟΥΝΕ ΑΝΘΡΩΠΟΙ» ΤΗΣ ΝΤΟΛΛΗΣ ΝΤΑΛΚΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ

Η Τέτα κοιτάζε κι αποθαύμαζε το όμορφο τοπίο. Συνάμα όμως με το ρυθμικό θόρυβο του τρένου, τα λόγια του Κόστα Τρικορότη σ' εκείνη την μιραριά τυραννούσαν το νου της:

«Δίδυμες... Δίδυμες...». Αποφάσισε να τα διώξει απ' το μυαλό της. Γι' αυτό πήρε το τετράδιο που κουβαλούσε πάντα μαζί της κι άρχισε να γράφει, μέχρι που έφτασαν στην Αλεξάνδρεια. Μέσα από την αφήγηση της ηρωίδας Τέτας Βαρίτου ζωντανεύει η μεσοπολεμική και μεταπολεμική Αλεξάνδρεια μέχρι την περίοδο της κρίσης του Σουέζ και το καθεστώς του Νάσερ. Δεν πρόκειται όμως για τις αναμνήσεις από τη ζωή της αστικής τάξης, αλλά για την απλή και δύσκολη καθημερινότητα των Ελλήνων της Αλεξάνδρειας. Παράλληλα, ο αναγνώστης μεταφέρεται στην Αθήνα του 1950: από τις γραφικές ταβέρνες της Νέας Φιλαδέλφειας, τα εργοστάσια στο Περιστέρι μέχρι τις προσφυγικές παράγκες του Πολυγώνου και τις λαϊκές συνοικίες στο Αιγάλεω.

«ΜΑΜΑ, ΚΙ ΕΓΩ ΔΕΝ Σ' ΑΓΑΠΩ» ΤΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΦΡΑΝΕΛΗ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Αν βάzaτε τη ζωή σας σε εικόνες, θα την τοποθετούσατε σε καλεϊδοσκόπιο ή σε θέατρο σκιών; Σε φωτογραφικό άλμπουμ ή σε θόλο πλανηταρίου; Η Μαργαρίτα Φρανέλη ξετυλίγει τη ζωή της κυκλικά, τριδιάστατα, σ' ένα view master με εικόνες από τη δεκαετία του '60 έως σήμερα. Εικόνες που στην ψυχή έχουν την ανιχνυσία σταλαγμίτη και στο χαρτί την ορμητικότητα χεμιάρρου. Και στις δύο περιπτώσεις το υγρό στοιχείο είναι το δάκρυ. Το στέρεο, οι λέξεις. Με αμετακίνητο το κέντρο: τη μητρική φιγούρα.

